

LIIKENNEVALIOKUNNAN MIETINTÖ 18/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi ilmailulain 66 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä lokakuuta 2002 lähettänyt liikennevaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi ilmailulain 66 §:n muuttamisesta (HE 189/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Antti Leinonen, oikeusministeriö

- hallitusneuvos Yrjö Mäkelä, liikenne- ja viestintäministeriö
- lakimies Marianne Kajander, Kuluttajavirasto
- apulaisjohtaja Hannu Luukkonen, Ilmailulain
- asianajaja Tom Schubert, GE Capital Aviation /Roschier Holmberg asianajotoimisto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— Finnair Oyj.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ilmailussa aiheutuneen vahingon korvaamista koskevaa ilmailulain sääntelyä. Nykyisin ilma-aluksen omistaja ja haltija ovat aluksen käyttäjän ohella aina vastuussa kolmannelle aiheutuneesta vahingosta, vaikka omistaja tai haltija eivät olisi millään tavoin voineet vaikuttaa aluksen käyttöön liittyviin riskeihin. Ehdotuksen mukaan leasing-rahoittaja tai muu omistukseen perustuvan va-

kuusoikeuden haltija sekä ilma-aluksen vuokralleantaja vastaisivat kolmannelle aiheutuneesta vahingosta vain, jos niiden näytetään aiheuttaneen vahingon tahallisesti tai huolimattomuudesta. Lentoyhtiön tai muun ilma-aluksen käyttäjän vastuuseen ei ehdoteta muutoksia.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Valiokunnan huomiota on asiantuntijakuulemisessa kiinnitetty siihen, että toteutessaan esitys merkitsee vahingon kärsineen kolmannen osapuolen aseman periaatteellista heikentymistä tilanteessa, jossa vahinko on aiheu-

tunut leasing-järjestelyin käyttöön tulleesta ilma-aluksesta. Lainmuutoksen jälkeen vain rekisteriin merkitty käyttäjä olisi ankarassa vastuussa vahingosta, kun taas leasing-rahoittaja tai muu vuokralle antaja olisi vain vahingonkorvauslain mukaisessa huolimattomuusvastuussa.

Valiokunta katsoo, että vahingon kärsineen aseman heikentyminen on kuitenkin lähinnä teoreettista laatua. Ilma-alusten vastuuvakuutusvaatimukset ovat nykyisin niin suuret, että niiden voidaan arvioida kattavan tyypillisesti odotettavissa olevat vahingot. Leasing-vuokranantajaan kohdistuva ankara korvausvastuu ja siitä aiheutuva lisävuokustarve merkitsevät, että leasingilla hankittuun koneeseen kohdistuu lisäkustannus, joka perusteettomasti asettaa leasingin muita ilma-aluksen hankintaan sovel-

tuvia rahoitusmalleja huonompaan asemaan. Pällekkäiset vakuutuskustannukset ja riski Suomen ilmatilassa tehtäviin lentoihin mahdollisesti leasing-yhtiöiden puolelta kohdistettavista rajoituksista eivät ole kohtuullisessa suhteessa siihen teoreettiseen hyötyyn, jonka vahingon kärsinyt saa nykyisistä korvaussäännöksistä.

Valiokunta puoltaa edellä mainituista syistä lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Erkki Pulliainen /vihr
jäs. Klaus Bremer /r
Erkki Kanerva /sd
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /kok
Risto Kuisma /sd
Tero Mölsä /kesk

Markku Rossi /kesk
Ismo Seivästö /kd
Timo Seppälä /kok
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /kok
Raimo Vistbacka /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.